

Інформаційний бюлетень

Координаційно-експертної ради з питань соціальної політики
Науково-дослідного інституту праці і зайнятості населення
Мінсоцполітики та НАН України

№ 3-4 (7-8) 2015

липень-грудень

Соціальна сфера – quo vadis?

Проблема України, як «соціальної держави», (ст. 1 Конституції), це глибока невідповідність між соціальними гарантіями, які задекларовані на законодавчому рівні, та тим, що держава реально може забезпечити, враховуючи соціально-економічні показники.

Задекларований об'єм видатків на соціальний захист мінімум в 3 рази перевищує суму, закладену в бюджеті України на соціальний захист та соціальне забезпечення. Українська соціальна політика за 25 років пройшла довгий шлях. Від радянської системи соціального захисту з «уравниловкою» та загальним охопленням населення соціальними заходами, повною зайнятістю та державною власністю на всі засоби виробництва, через пострадянську тотальну приватизацію, згорання соціальних програм та надання численних пілг для пом'якшення наслідків структурних реформ, до євроінтеграційних процесів.

Ці та інші питання були обговорені на засіданні Координаційно-експертної ради з питань соціальної політики НДІ праці та зайнятості МСП та НАН України (КЕР), що відбулося 25 грудня, за підтримки проекту ЄС «Civil Society. Dialogue for Progress». У дискусії взяли участь незалежні експерти, представники недержавних організацій, таких як Бюро соціальних та політичних розробок, науковці зі Школи громадського здоров'я Києво-Могилянської академії та Науково-дослідного інституту праці і зайнятості населення Міністерства соціальної політики та НАН України.

Детальніше: <http://bureau.in.ua/index.php/news/133-sotsialna-sfera-quo-vadis>

Всеукраїнський круглий стіл «Реформування системи надання соціальних послуг в умовах децентралізації»

Реформування системи надання соціальних послуг проходить в умовах децентралізації та переходу від фінансування установ до фінансування послуг. Аби зробити процес надання соціальних послуг на місцевому рівні максимально ефективним, потрібно забезпечити чіткі та прозорі процедури для визначення потреб населення в таких послугах та пріоритетів для їх фінансування. Не менш важливим завданням є залучення надавачів соціальних послуг різних форм власності, створення сприятливих умов для соціальних інвестицій тощо.

В який спосіб забезпечить реформування системи надання соціальних послуг нова редакція закону «Про соціальні послуги»? Це питання стало предметом громадського обговорення, що було проведено Бюро соціальних та політичних розробок 15 грудня в агенції «Укрінформ».

Захід пройшов за участі Координаційно-експертної ради з питань соціальної політики НДІ праці і зайнятості населення МСП та НАНУ, Громадських рад при Міністерстві соціальної політики, Комітеті Верховної Ради з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, а також за підтримки проекту ЄС «Civil Society. Dialogue for Progress».

Слід зауважити, що нова редакція Закону України «Про соціальні послуги» (№ 3143 від 18.09.2015), яку розробляли фахівці Міністерства соціальної політики разом із експертами недержавних організацій, Комітет Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових

дій, учасників антитерористичної операції та людей із інвалідністю на засіданні 11 листопада 2015 року рекомендував Верховній Раді України прийняти за основу.

Головна увага експертів була приділена проблемам адаптації системи соціального захисту до умов децентралізації, а також забезпечення адресності, механізмів протидії корупції та конфлікту інтересів, створення конкурентного ринку соціальних послуг.

У засіданні взяли участь представники Громадських рад при Міністерстві соціальної політики та профільному парламентському комітеті, Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС, Координаційно-експертної ради з питань соціальної політики, Європейської Комісії, ПРООНу, НДІ ПЗН і незалежні експерти.

Детальніше: <http://bureau.in.ua/index.php/news/132-vseukrajinskij-kruglij-stil-reformuvannya-sistemi-nadannya-sotsialnikh-poslug-v-umovakh-detsentralizatsiji>

Соціальні послуги та децентралізація: проблеми і перспективи

Реформування системи надання соціальних послуг в умовах децентралізації стали основним питанням для експертного обговорення, яке провело 4 грудня Бюро соціальних та політичних розробок та Координаційно-експертна рада з питань соціальної політики Науково дослідного інституту праці і зайнятості населення МСП і НАН України (НДІ ПЗН).

Захід пройшов за підтримки програми «Civil society. Dialogue for progress». Експерти обговорили нову редакцію Закону України «Про соціальні послуги» (реєстр. № 3143 від 18.09.2015), а також завдання, які стоять перед системою соціального захисту в контексті адміністративної та бюджетної децентралізації.

В засіданні взяли участь керівники Громадських рад при Міністерстві соціальної політики та Комітеті Верховної Ради з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, Національної платформи громадянського суспільства Україна-ЄС, Координаційно-експертної ради з питань соціальної політики, представники ЮНІСЕФ, Всесвітнього банку, НДІ ПЗН, експерти недержавних організацій.

На засіданні були розглянуті основні проблеми системи надання соціальних послуг, які вирішує нова редакція ЗУ «Про соціальні послуги», можливі джерела фінансування соціальних послуг в умовах децентралізації, обговорені питання залучення соціальних інвестицій на місцевому рівні.

Детальніше: <http://bureau.in.ua/index.php/news/130-sotsialni-poslugi-ta-detsentralizatsiya-problemi-i-perspektivi>

Соціальний діалог - напрямки реформи

Кризові явища в економічному та соціальному житті як у Європі, так і в Україні потребують зміни підходів для вирішення соціально-економічних проблем.

Завдання виходу з кризи вимагають від усіх учасників соціально-економічних відносин ефективної та злагодженої взаємодії, забезпечення дієвого соціального діалогу. Після підписання Угоди про Асоціацію з ЄС перед Україною стоїть важливе завдання — підвищення ефективності соціального діалогу, особливо в умовах реформ та імплементації Зони вільної торгівлі. Забезпечення сталого розвитку стає важливим завданням для українського суспільства в цілому і, зокрема, для соціальних партнерів.

Тому питання удосконалення соціального діалогу, як одного з інструментів сталого розвитку, набуває особливої актуальності серед експертної спільноти та міжнародних організацій.

У багатьох статтях Угоди про асоціацію звучать тези про сталий розвиток і соціальний діалог, а стаття 299 Угоди навіть передбачає створення експертних груп, які охоплюватимуть аспекти сталого розвитку (в контексті тематичного напрямку «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею»).

Питання підвищення ефективності соціального діалогу в забезпеченні сталого розвитку країни, були обговорені на Координаційно-експертній ради з питань соціальної політики НДІ праці та зайнятості населення МСП та НАНУ, що відбулося 27 листопада в Києві. Засідання пройшло в рамках проекту Разом сильніші — новий соціальний діалог у країнах східного партнерства, який реалізує

Бюро соціальних та політичних розробок за рахунок Секретаріату Форуму громадянського суспільства СхП.

Участь у засіданні взяли фахівці Федерації профспілок України, Науково-дослідного інституту праці і зайнятості населення, Бюро соціальних та політичних розробок, Центру досліджень проблем громадянського суспільства, представники Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС та інші організації.

Детальніше: <http://bureau.in.ua/index.php/news/128-sotsialnij-dialog-yak-instrument-zabezpechennya-stalogo-rozvitku-ukrajini>

Європейська соціальна мережа провела робоче засідання групи з питань інвалідності

Робоча група з питань інвалідності Європейської соціальної мережі (ЄСМ) була заснована в 2014 році та об'єднує фахівців, що займаються плануванням, координуванням і наданням соціальних послуг людям із обмеженими можливостями.

Засідання 19 листопада у Вільнюсі зібрало представників соціальних служб та неурядових організацій Європейського союзу й асоційованих країн. В роботі групи взяв участь представник української громадської організації «Бюро соціальних та політичних розробок».

Головним питанням зустрічі стало забезпечення залучення людей із обмеженими можливостями до ринку праці. Учасники обговорили законодавче забезпечення, державну політику та успішні місцеві практики.

Детальніше: <http://bureau.in.ua/index.php/news/127-evropejska-sotsialna-merezha-provela-roboche-zasidannya-grupi-z-pitan-invalidnosti>

Соціальний діалог як інструмент забезпечення сталого розвитку

В умовах загальносвітової кризи вирішення соціальних та економічних проблем вимагає об'єднання зусиль усіх учасників соціально-трудова відносин, вимагає соціального діалогу. Тільки баланс між економічними інтересами бізнесу та соціальними правами громадян може стати основою для сталого розвитку як окремої країни, так і всього світу. Це розуміють і в Європейському Союзі, це розуміють і в ООН. Саме тому питання розвитку соціального діалогу та питання забезпечення сталого розвитку лунають і в рішеннях генасамблеї ООН, і в рішеннях Міжнародної організації праці, і в документах Європейського Союзу. Важливою складовою успішної євроінтеграції країн Східного партнерства також є забезпечення сталого розвитку і підвищення ефективності соціального діалогу, до якого, крім традиційних соціальних партнерів, — профспілок та організацій роботодавців, долучаються ще й організації громадянського суспільства.

У контексті розвитку соціального діалогу та забезпечення сталого розвитку перед Україною, Грузією і Молдовою — країнами Східного партнерства, які підписали Угоду про Асоціацію з ЄС, стоїть важливе завдання — підвищення ефективності соціального діалогу, особливо в умовах радикальних ліберальних реформ.

У багатьох статтях Угоди про асоціацію звучать тези про сталий розвиток і соціальний діалог: «...сторони посилаються на Порядок денний ХХІ століття щодо навколишнього середовища і розвитку 1992 року, Йоганнесбурзький план виконання рішень зі сталого розвитку 2002 та погоджені на міжнародному рівні політичні програми у сферах зайнятості та соціальної політики...» (ст. 289, п. 1). Угода про Асоціацію (ст. 299) навіть передбачає створення експертних груп, які охоплюватимуть аспекти сталого розвитку (в межах частини 13 «Торгівля та сталий розвиток» розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди).

Для обговорення питань розвитку соціального діалогу в умовах євроінтеграції 5–6 листопада в Києві пройшов семінар, на якому зібралися представники профспілкових об'єднань, організацій роботодавців та НУО з України, Грузії та Молдови. У роботі семінару взяли участь також представники наукових установ, керівництво Секретаріату Національної тристоронньої соціально-економічної ради, журналісти, незалежні експерти.

Детальніше: <http://bureau.in.ua/index.php/news/126-sotsialnij-dialog-yak-instrument-zabezpechennya-stalogo-rozvitku>

Соціальний діалог та соціальні інвестиції – основа реформування соціальної сфери України

Соціальні проблеми з якими стикаються мешканці України потребують системних докорінних змін не тільки у сфері економіки чи сфери боротьби з корупцією. Змін потребує вся система соціального захисту. Враховуючи, що забезпечення соціальних гарантій неможливо без податків, які збираються з бізнесу та населення, важливим елементом реформи соціальної сфери стає забезпечення ефективного соціального діалогу між роботодавцями, профспілками та організаціями громадянського суспільства. Тільки об'єднання питань реформи системи соціального захисту і соціального діалогу дасть необхідний ефект і допоможе зберегти людський капітал, який в умовах радикальних ліберальних реформ може бути знищеним.

28 серпня 2015 року експерти Науково-дослідного інституту праці та зайнятості населення МСП та НАНУ, Секретаріату уповноваженого ВРУ з прав людини, Федерації профспілок України, Національної Тристоронньої Соціально-економічної ради (НТСР), ГО «Бюро соціальних та політичних розробок», Міжнародного благодійного фонду «Карітас України», ЮНІСЕФ та інших організацій на спільному засіданні Координаційно-експертної ради з питань соціальної політики НДІ праці та зайнятості населення та 13-й групи обговорили нагальні проблеми, що стосуються реформування системи соціального захисту та механізму соціального діалогу.

За результатами обговорення ухвалено рішення про необхідність проведення моніторингу стану соціального діалогу, а також розроблення пропозицій з його реформування в рамках імплементації Глибокої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з ЄС. Також учасники наголосили на необхідності системного підходу до законодавчого забезпечення механізмів соціального інвестування, у тому числі і удосконалення ЗУ «Про державно-приватне партнерство».

Детальніше: <http://bureau.in.ua/index.php/news/96-sotsialnij-dialog-ta-sotsialni-investitsiji-osnova-reformuvannya-sotsialnoj-sferi-ukrajini>

Відбулося засідання групи «Зайнятість, трудові права, здорові та безпечні умови праці, соціальна політика»

В Інституті демографії та соціальних досліджень імені В. Птухи 10 липня, в рамках засідання Робочої групи 13 «Зайнятість, трудові права, здорові та безпечні умови праці, соціальна політика» Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС, пройшло обговорення проблем трудового законодавства, зайнятості та соціальної політики, зокрема соціальних послуг.

У зустрічі взяли участь представник Європейської комісії — Хосе Лора, директор Центру Солідарність посольства США в Україні Трістан Масат, представники Програми розвитку ООН, профспілок та роботодавців, експерти Бюро соціальних та політичних розробок, Інституту демографії і соціальних досліджень імені В. Птухи, Науково-дослідного інституту праці і зайнятості населення МСП та НАНУ, Реанімаційного пакету реформ та інших організацій.

Детальніше: <http://bureau.in.ua/index.php/news/83-vidbulosya-zasidannya-grupi-zajnyatist-trudovi-prava-zdorovi-ta-bezpechni-umovi-pratsi-sotsialna-politika>

